

12

2020

ISSN-0207-4710

GÖYƏRCİN

FƏVVARƏ

Nə vaxt ki, sular
Fəvvare olar,
Gülə oxşayar,
Nəgmə oxuyar.

GÖYDƏN O YANA NƏ VAR?

Deyirlər ki, yer üzü
Yumru, kürə kimidir,
Fırlana-fırlana o,
Göy üzündə yol gedir...
Başımızın üstündə
Ay, günəş, ıldızlar var,
Hər biri tonqal kimi
Sanki alışib, yanar.

Deyirlər ki, bizim yer,
Elə bil dəniz üstə
Bəzəkli tor kimidir,
Yol gedən bir gəmidir.
Eləse bu dənizdə,
Suların altda nə var?
Bu dənizin dibə bəs,
Harda bitib, qurtarar?

CİRTDAN

- Kim yatmış, kim oyaq?
- Cırtdan oyaq!
- Əgər həmişə oyaq qalıbsa,
Ayiq olubsa,
Yol axtarıbsa azadlığa,
Əsər-əlamət qalmaz onda
Cırtdanlıqdan...
Çoxdan nəhəng olub
Yeqin Cırtdan!

GÜNƏŞ, TÜRKAN, MƏLƏK

-Türkan, Türkan, göyə bax,
Hani günəş, itibdi?
-Yox Mələk,itməyibdi,
Buludun arxasında,
Dincəlməyə gedibdi,
Orda yatıbdi yeqin...

- Türkan, Türkan, batan gün,
Gör necə qırmızı!
-Yatmağa gedir yeqin,
Xalatının rəngidir,
Göy üzünün qızıdır...

-Bay, heç elə də şey olar?
Günəşin anası var?
-Əlbətdə var, bir göyə bax,
Gündüz mavi köynəyi var,
Gecə qara, ilduz-ilduz
Xalat geyən gözəl xala,
o Göy xala
Anasıdır da, Günəşin...

-Türkan, Türkan, söyle mənə
günəşin neçə yaşı var?
-Bilmirəm, vallah, bilmirəm,
Mən sən boyda olanda da,
Günəş elə o boydaydı,
Vallah, elə o boydaydı...

TƏRS KƏPƏNƏK

Uçdu güllü kəpənək,
Çiçəye, ota qondu,
Dalınca düşdü Fuad,
Yoruldu, geri döndü.

Dedi: - Ata, gör nə çox
Uçmağı var bu tərsin,
İstəyirəm tutam ki,
Yaziqdı, yorulmasın.

TÜSTÜ

Bir bax, evlərin üstə
Yayılan göy tüstü var,
Maraqlıdır, görəsən
Tüstünün üstdə nə var?

QIZINMAQ İSTƏYƏN QIZ

Küçələrə qar yağır,
Hər yan olub ağappaq,
Həyatdəki uşaqlar,
Geyinib palto, papaq.

Türkan deyir: - Buralar
Soyuqdur, üzüyürəm,
Aparın qımerliyə,
Qızınmaq istəyirəm.

BULVAR

Çox qiymətli varımız,
Bizim sahil bağıımız.
Təmizdir, çox gözəldir
Bakıda bulvarımız.

SƏRÇƏNİN ÜÇ MƏSLƏHƏTİ

(Əfqan nağılı)

Sərçə göydə uçarkən yerdə bir cələyə rast gəldi. Təəccübə soruşdu:
 -Sən niyə insanlardan kənarda yerə sərilmisən?
 -Mənim üçün bura daha rahat və təhlükəsizdi.
 -Bəs niyə yerə uzanmışan?
 -Mən zəif bir məxluqam. Nə qədər gözdən-könüldən uzaq olsam, bir elə yaxşıdı, -
 Cələ cavab verdi.
 -Nəyə görə bu qədər zəif və arıqsan?
 -Ona görə ki, heç nə yeməyib, çoxlu dua edirəm.
 -Niyə sənin boynunda kəndir var?
 -Kasıbin paltarı elə belə olar.
 -Bəs söykəndiyin bu taxta parçası nə üçündü?
 -Mən ona söykənib dayanıram.
 -Bəs ağızının içindəki bu dən-buğda nə üçündü?
 -Mən onu nahardan sonra ehtiyat saxlamışam. Əgər ac bir yolcu gəlcə, ona verəcəm.
 -Məndən də çox ehtiyacı olan bir yolcu nə gəzir bu tərəflərdə? Ver o buğdanı mən yeyim!

Cələ bic-bic güldü:

-Böyük məmnuniyyətlə səni qonaq eləməyə hazırlam. O buğdanı yemək üçün səndən ləyaqətli quşçuğaz nə gəzir? Görür ye, halal-xoşun olsun.
 Sərçə uçub cələnin üstünə qondu. Dimdiyi ilə buğdanı götürmək istəyəndə boynu cələyə ilişdi. Sərçə nə qədər dartındısa, boynunu çıxara bilmədi. Açıqlı-acıqlı cələyə dedi:
 -Şərəfsiz yalançı! İnanmiram ki, sənin kimi yaramaz bir məxluq olsun yer üzündə. Sərçə hay-haray saldı, qışqırdı. Onun səsini eşidən cələnin sahibi gəldi. Sərçə öz-özünə dedi ki, adamlar elə düz deyirmişlər ki, kim düşünmədən bir iş görərsə, onun cəzasını çəkər! İndi mən canımı qurtarmaq üçün bir şey fikirləşməliyəm. O, insan kimi dilə gəlib quş ovçusuna dedi:

-Ey insan, məni yaxşı-yaxşı dinlə. Ümid eləyirəm ki, ağıllı məsləhətlərimdən

faydalana biləcəksən.

Sərçənin danışdığını görən cələ sahibi çox təəcübəndi və dedi:

-Sözünü de, dinləyirəm.

Sərçə dedi:

-Özün yaxşı bilirsən ki, bir sərçə ilə qarın doymaz. Məni buraxsan, sənə üç məsləhət verərəm. Bu məsləhətlərdən birini məni cələdən azad eləyəndə sənin əlində, ikincisini bu ağaçın dibində, üçüncüsünü isə ağaçın başında verəcəm.

İnsan razılaşdı.

-Birinci məsləhətim: "Neçə ki, canın sağdı, itirdiyin heç nəyə heyfslənmə!"

Söz insanların çox xoşuna gəldi. Sərçəni ovcundan ağaçın dibinə qoydu. Quşçıqaz ikinci məsləhətini verdi:

-Öz gözlerinlə görmədiyinə inanma! - Bu sözleri deyib ağaçın budagına qonan sərçə sözünə davam elədi:

-Ey insan! Mənim pətənəmdə iki qiymətli mirvari var. Onların pulu nəinki sənə, bütün nəslinə bəs eləyərdi. Ancaq görünür bu sənə qismət deyilmiş!

Sərçəni buraxdığını peşman olan quş ovçusu hirsindən ağladı. Bir az sakitləşəndən sonra sərçəyə dedi:

-Yaxşı, indi də üçüncü məsləhətini ver!

-Verdiyim iki məsləhətin sənə bir faydası olmadısa, üçüncüyə nə ehtiyac? Dədim axı, itirdiyinə heyfslənmə! Dədim axı, gözlerinlə görmədiyinə inanma! Bir özün düşün, mənim kiçik pətənəmdə iki qiymətli mirvari nə gəzir? Sən isə heyfsləndin, hələ bu azmiş kimi ağladın da! Ona görə sənə üçüncü məsləhət verməyimə ehtiyac qalmadı.

Sərçə bu sözleri deyib uçdu. Quş ovçusu isə onun arxasında baxa-baxa qaldı...

Tərcümə edəni: R.Y.Əliyev